

STOCKHOLMS STRÖM

Nytt elnät i Stockholmsregionen

Nya markförlagda 130 kV ledningar i Nacka kommun med anslutning till Lidingö kommun via sjökabel

Samrådsredogörelse

April 2014

STOCKHOLMS STRÖM

Svenska Kraftnät, Vattenfall och Fortum
samarbetar för att förstärka och förnya
elnätet i Stockholmsregionen.
www.stockholmsstrom.net

VATTENFALL

Projektorganisation

Vattenfall Eldistribution AB

169 92 STOCKHOLM

Projektledare:

[REDACTED]

Mark och tillståndsfrågor:

[REDACTED]

Samordnare MKB och tillstånd:

[REDACTED] (Sweco)

Samrådsredogörelse

Pöyry SwedPower AB

Box 24015

104 50 STOCKHOLM

Uppdragsledare:

[REDACTED]

Handläggare MKB:

[REDACTED]

[REDACTED] g

Förprojektering:

[REDACTED]

[REDACTED]

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Som en del av det övergripande projektet Stockholms Ström planerar Vattenfall Eldistribution AB att ersätta befintliga 70 kV luftledningarna med markförlagda 130 kV kablar i Nacka, på sträckorna mellan Sicklaön och station Björknäs samt mellan Björknäs och kabelstolpe vid Myrsjön. Markförläggningen innebär även att befintlig sjökabel mellan Lidingö och Nacka behöver ersättas med ny sjökabel i ny sträckning. Knappt 5,5 km luftledningar kommer att plockas bort.

Anledningen till att 70 kV ledningarna ersätts med 130 kV är att Vattenfall planerar en successiv ombyggnad av 70 kV nätet i Storstockholm till ett 130 kV nät för att i framtiden kunna öka nätets kapacitet. Ledningarna kommer dock att driftsättas med spänningsnivån 70 kV och det är oklart när en övergång till 130 kV kommer att ske.

Samråd har genomförts avseende planerad kabelförläggning och planerad vattenverksamhet. Sjukabelförläggning är anmälningspliktig verksamhet enligt 19 § punkt 8 i Förordningen (1998:1388) om vattenverksamhet m.m..

Samråd enligt 6 kap 4 § miljöbalken samt 11 kap miljöbalken genomfördes under sommaren 2013. Två kompletterande samrådsutskick gjordes efter samrådet till följd av de sträckningsjusteringar som gjordes för att tillmötesgå inkomna synpunkter under samrådet.

1.2 Syfte

Denna samrådsredogörelse utgör en bilaga till miljökonsekvensbeskrivningen som i sin tur utgör underlag till koncessionsansökan och anmälan om vattenverksamhet.

I denna samrådsredogörelse sammanfattas samtliga inkomna yttranden och Vattenfall Eldistribution bemöter de inkomna synpunkterna.

2 Samrådets genomförande

Vattenfall Eldistribution inledde samrådsprocessen genom att hålla inledande möten med Nacka kommun (2012-02-03, 2012-11-05, 2013-03-13, 2013-05-27, samt 2013-05-30) för att reda ut vilka områden som kommunen kommer att vilja exploatera och för att stämma av sträckningsförslaget. Möten med Lidingö kommun hölls 2012-11-16 samt 2013-06-20. Möte med Boo Energi hölls 2013-06-26.

Ett samrådsunderlag (juni 2013) som beskriver planerad mark- och sjökabelförläggning skickades den 9 juli 2013 ut på remiss till länsstyrelsen, berörda kommuner (Nacka och Lidingö) och enskilda som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten. De enskilda som antagits särskilt berörda av projektet är fastighetsägare inom 20 meter från den föreslagna ledningssträckningen. Samrådsunderlaget skickades även ut till övriga berörda myndigheter, företag och organisationer, se Tabell 1. Närboende och allmänhet informerades genom en annons i lokaltidningarna Mitt i Nacka, Mitt i Lidingö och Nacka Värmdö Posten 2013-07-09 samt 2013-08-13 (se Figur 1).

Tabell 1. Myndigheter, företag och organisationer som ingått i samrådet.

Myndigheter	Företag	Ideella organisationer
Länsstyrelsen i Stockholms län	Stockholms Hamnar	Naturskyddsföreningen Nacka
Nacka kommun	Waxholmsbolaget	Naturskyddsföreningen Lidingö
Lidingö kommun	Strömma Turism och Sjöfart	Friluftsförbundet Nacka-Saltsjöbaden
Försvarsmakten	Telegrafberget Marin AB	Friluftsförbundet Lidingö LA
Trafikverket	Boo Energi	Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län
Skogsstyrelsen	Fortum	Sportfiskarna region Stockholm
Sjöfartsverket	Lidingö Eldistribution	Breviks båtsällskap
SGU	Nacka Energi	Boo hembygdsförening
Havs- och Vattenmyndigheten	Stokab AB	Nacka miljövårdsråd
Trafikförvaltningen (fd. SL)	Tele 2	
	Skanova AB	

Ett samrådsmöte i form av ett öppet hus genomfördes den 19 augusti i Orminge, Nacka. Inbjudan till mötet skickades ut tillsammans med samrådsunderlaget och fanns även med i samrådsannonsen. På mötet fanns kartor, samrådsunderlag och annat material om projektet. Representanter för Vattenfall, Boo Energi och Nacka kommun fanns på plats för att svara på besökarnas frågor.

Under pågående samråd hölls även samrådsmöte med Länsstyrelsen 2013-09-05, med Sjöfartsverket och Stockholms hamnar 2013-09-12 samt med Boo Energi 2013-08-14. Remisstiden pågick fram till den 13 september 2013.

Efter samrådsperioden har fortsatta möten genomförts med Sjöfartsverket och Boo Energi.

Efter genomgången samråd framkom synpunkter på ledningssträckningen i anslutning till Kummelbergets industriområde (se MKB kap 3.3.1).

Huvudalternativet från samrådsunderlaget justerades till att följa Skarpövägen genom industriområdet. Samrådsunderlaget samt ett tillägg till det skickades i december 2013 ut till de nya fastighetsägare som berördes av justeringen. Ett yttrande, från TTL Finans AB, inkom vid detta tilläggsamråd.

Efter fortsatta möten med Sjöfartsverket justerades sjökabelsträckningen. Den nya sträckningen berörde en ny fastighetsägare. Ett samrådsbrev tillsammans med samrådsunderlaget skickades ut till den nya fastighetsägaren i april 2014.

Samråd enligt 6 kap 4 § och 11 kap Miljöbalken

Markförläggning av befintlig luftledning mellan Sicklaön och Björknäs samt mellan Björknäs och Myrsjön i Nacka

Vattenfall Eldistribution AB planerar att inom Nacka kommun ersätta cirka 8 km befintliga 70 kV luftledningar nord och nordväst om station Björknäs med markförlagda 130 kV ledningar. Markförläggningen innebär även att cirka 2 km sjökabel behöver förläggas mellan Telegrafberget (Nacka) och befintlig kabelstolpe nere vid vattnet vid Högberga (Lidingö). Föreslagen kabelsträckning har tagits fram i samråd med Nacka kommun och går till största delen utefter befintliga vägar. Befintliga luftledningar och befintlig sjökabel i kartan nedan kommer att rivas. Syftet med markförläggningen är att kunna frigöra mark för andra ändamål. Det är en del av projektet Stockholms Ström, som består av ett 50-tal nätombyggnadsprojekt inom Stor-Stockholm. Stockholms Ström finansieras av Svenska Kraftnät, Vattenfall, Fortum och berörda kommuner samt några fastighetsbolag. För mer information besök www.stockholmsstrom.net.

Du inbjuds härmed till samråd. Öppet hus kommer att hållas i Boo Folkets Hus, Utövägen 6 den 19 augusti 2013 mellan 17.30–19.30. Alla intresserade hälsas välkomna att komma in med synpunkter. Dina synpunkter ska lämnas skriftligen till Pöry SwedPower AB, Att: Sandra Watkinson, Box 1002, 405 21 Göteborg eller sandra.watkinson@pory.com senast den 13 september 2013. Kontakta även Sandra Watkinson, tel 010-474 06 73, om du vill ha mer information eller svar på frågor.

En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) kommer att upprättas efter samrådet. Där kommer eventuella justeringar av sträckningsförslaget visas. MKB:n kommer att ingå i ansökan om koncession (tillstånd) för de nya ledningarna, som lämnas till Energimarknadsinspektionen.

Vattenfall Eldistribution AB

STOCKHOLMS STRÖM
Svenska kraftnät, Vattenfall och Fortum samarbetar för att förärka och förnya elnätet i Stockholmsregionen.
www.stockholmsstrom.net

VATTENFALL

Figur 1. Samrådsannonser som publicerades i Mitt i Nacka, Mitt i Lidingö samt Nacka Värmdöposten.

3 Inkomna yttranden

3.1 Länsstyrelsen och kommuner

3.1.1 Länsstyrelsen

Huvudsakliga synpunkter:

Länsstyrelsen är positiv till det förändringsarbete av stam- och regionnätet som bedrivs inom ”Stockholms Ström”.

Länsstyrelsen konstaterar att farleden i Halvkakssundet är av riksintresse och dess funktion får inte påtagligt skadas. Länsstyrelsen förutsätter att Vattenfall har fortsatt dialog med Sjöfartsverket för att hitta en godtagbar sträckning.

Inga kända fornlämningar finns i direkt anslutning till ledningssträckningen. Länsstyrelsen utesluter dock inte att fornlämningar kan förekomma inom sträckningen och anser att en arkeologisk utredning behövs för att bedöma om några fasta fornlämningar berörs av de nya markförlagda ledningarna. Länsstyrelsen har för avsikt att snarast fatta beslut om arkeologisk utredning och har påbörjat handläggning inför detta.

Länsstyrelsen konstaterar vidare att ledningssträckningen berör strandskyddat område i Halvkakssundet, Krokträskan och Sarvträsk. Åtgärder inom området kan komma att krävs dispens från strandskyddet.

Vattenfalls bemötande:

Vattenfall har haft fortsatt dialog med Sjöfartsverket rörande sjökabelsträckningen och fick 2014-02-24 ett skriftligt besked att Vattenfalls nya sträckning kan accepteras av Sjöfartsverket.

Länsstyrelsen har 2014-03-06 fattat beslut om en arkeologisk utredning, etapp 1 ska genomföras för sjökabelsträckan. Vattenfall inväntar beslut från Länsstyrelsen om huruvida det finns behov av en arkeologisk utredning längs markkabelsträckan.

Vattenfall kommer att söka strandskyddsdispens.

3.1.2 Nacka kommun

Huvudsakliga synpunkter:

Nacka kommun anser det mycket positivt att de aktuella ledningarna blir markförlagda och att befintliga luftledning tas bort. Vidare gavs nedanstående kommentarer och synpunkter:

- Ledningssträckningen kräver dispens från strandskyddet vid Halvkakssundet, Krokträskan och Sarvträsk.
- Vattenfall bör överväga borrning i avsnittet mellan Valövägen och Kummelbergets industriområde för att minimera ingreppen i naturmarken i det blivande naturreservatet Skarpnäs.
- Det är önskvärt att göra en mindre justering av ledningarnas läge mellan Sjöängsvägen och Ormingeringen (cirka 30 meter österut). Detta skulle innebära något bättre exploateringsmöjligheter.
- En förutsättning för kommunal medfinansiering är att även Boo Energis ledningar på samma sträcka blir samförlagda.

Vattenfalls bemötande:

Vattenfall har efter genomfört samråd valt att justera sträckningen vid Kummelbergets industriområde samt vid Sjöängsvägen. Justeringarna har stämts av med Nacka kommun som är positiva till ändringarna.

Vattenfall kommer att söka strandskyddsdispens.

Det intentionsavtal som tecknats mellan Nacka kommun och ledningsägarna inom Stockholms Ström (Svenska kraftnät, Fortum och Vattenfall) omfattar enbart stam- och regionnätet. Vattenfall är dock positiv till en samförläggning om båda parter finner så lämpligt.

3.1.3 Lidingö kommun

Huvudsakliga synpunkter:

Lidingö stad hade ansett det vara önskvärt att kabelprojektet hade omfattat hela ledningen ÄLS3 mellan Björknäs och Koltorp och inte enbart fram till kabelstolpe nära vattnet på Lidingö. De anser att det presenterade materialet är bristfälligt då det gäller uppgifter om den del av ledningen som går över Lidingö. Det är nödvändigt att Vattenfall redovisar hur 130 kV nätet avses att anslutas till befintlig 70 kV nät på Lidingö. Även eventuella framtida förändringar av 70 kV nätet bör framgå i underlaget.

Miljö- och stadsbyggnadskontoret meddelade att de ser positivt på att anlägga en ny sjöledning med anslutning till Lidingö då det innebär att 70 kV luftledningarna vid Mölna kan tas bort i framtiden. I övrigt gavs följande synpunkter:

- Arbete med sjökabel bör ej utföras under perioden 1 maj till 31 augusti. Under denna period är det biologiska livet, reproduktionen och känsligheten som störst. Härav bör arbetena utföras under senhöst alternativt vintern.
- Det är av stor vikt att instruktioner och rutiner följs över hur eventuellt utsläpp ska hanteras, liksom Naturvårdsverkats allmänna råd om buller från byggarbetsplatser.

- I övrigt ska verksamheten bedrivas i enlighet med miljöbalkens allmänna hänsynsregler.

Vattenfalls bemötande:

70 kV finns inte längre som någon internationell standard och därför väljer Vattenfall på den sträcka som skall byggas om, att framtidssäkra och lägga kablar i 130 kV utförande. Det finns i övrigt inga närstående planer att bygga om Vattenfalls station i Koltorp till 130 kV utförande eller i övrigt ändra spänningsnivå på ledningen Koltorp - Björknäs. En ev. spänningshöjning av ledningen ligger långt fram i tiden. 130 kV sjökablarna kan utan problem anslutas till 70 kV luftledningen vid kabelstolpen intill Halvkakssundet. Vattenfall har inom överskådlig framtid inga planer på att fortsätta kabelförläggningen av ledningen på Lidingösidan.

Planen är att försöka utföra sjökabelförläggningen tidig vår eller tidig höst för att undvika den mest intensiva båttrafiken och den biologiskt känsligaste perioden. Förläggning vintertid kommer också att undvikas då det normalt innebär en besvärlig väderlek.

För att uppfylla miljöbalkens allmänna hänsynsregler samt allmänna råd och riktlinjer ställer Vattenfall miljökrav vid upphandling av sina entreprenader. De skyddsåtgärder som krävs i den enskilda entreprenaden specificeras i förfrågningsunderlaget.

3.2 Myndigheter

3.2.1 Sjöfartsverket

Huvudsakliga synpunkter:

Sjöfartsverket inkom med följande synpunkter:

- Avståndet mellan Lidingölandet och sjökablarna är enligt förslagen sträckning 100-130 meter, vilket Sjöfartsverket bedömer som ett direkt intrång på farleden.
- Vid korsning av farled med sjökabel bör det eftersträvas att denna sträckning sker med så rät vinkel som möjligt. Sträckning längs med farled bör undvikas helt. Sjöfartsverket motsäger sig därför samtliga presenterade sträckningsalternativ.
- I samrådshandlingens alternativbeskrivning bör även för- och nackdelar med den sjöförlagda delen framgå. Här bör även en konsekvens och/eller riskanalys för en eventuell haverisituation ingå.
- Ett ankringsförbud skulle utgöra en potentiell risk för sjöfarten vid situationer där nödankring behövs. Skador kan även uppstå på

undervattenskabeln. Sjöfartsverket kommer ta ställning till ansökan om ankringsförbud först när sträckningen fastställts.

- Sjöfartsverket ska alltid kontaktas senast två månader innan arbetena genomförs för samråd om genomförande och bedömning om behov finns för restriktioner eller begränsningar i farleden i samband med arbetena.
- Sjöfartsverket, lotsområde Stockholm samt Ufs-redaktionen, ska meddelas senast tre veckor före påbörjat arbete för information till sjöfarten.
- Efter avslutat arbete ska skyltar sättas upp i överensstämmelse med SJÖFS 2007:19. Kabelns koordinater ska rapporteras till Ufs-redaktionen för införande i sjökort.

Vattenfalls bemötande:

Vattenfall har justerat sjökabelsträckningen efter tät dialog med Sjöfartsverket och ytterligare en bottenundersökning under hösten 2013. Den nuvarande sträckningen har accepterats av Sjöfartsverket i ett skriftligt svar 2014-02-24 (dnr 13-02796). Fortsatt dialog kommer hållas med Sjöfartsverket inför genomförandet.

3.2.2 Trafikverket

Huvudsakliga synpunkter:

Trafikverket yttrar sig med anledning av att farleden i Halvkakssundet är klassad som riksintresse för kommunikationer. Trafikverket har även tagit del av Sjöfartsverkets yttrande (dnr 13-02796).

Med hänsyn till den trafik som belastar farleden och farledens riksintresseklassade funktion för kommunikationer anser Trafikverket att det är av största betydelse att hänsyn tas till Sjöfartsverkets synpunkter. Underlaget inför nästa skede bör därför kompletteras med en konsekvensanalys som även innefattar sjökabeln samt en riskanalys för en eventuell haverisituation.

Vattenfalls bemötande:

Vattenfall har i samråd med Sjöfartsverket hittat den lämpligaste sjökabelsträckningen med beaktande av sjöfartens intressen samt förläggningstekniska- och driftsäkerhetsmässiga aspekter.

3.2.3 Elsäkerhetsverket

Huvudsakliga synpunkter:

Elsäkerhetsverket har inget att erinra angående markförläggning av 130 kV-ledningen. De vill dock påminna om att den dagen ledningen kommer att spänningshöjas från 70 kV till 130 kV och i och med det måste direktjordas, skall drifttillstånd sökas hos Elsäkerhetsverket enligt Starkströmsförordningen (2009:22).

Vattenfalls bemötande:

Vattenfall är medveten om att drifttillstånd krävs för 130 kV.

3.2.4 Stockholms läns landsting, Trafikförvaltningen

Huvudsakliga synpunkter:

Trafikförvaltningen påpekar att flertalet busslinjer kommer påverkas under byggskedet. Berörd kollektivtrafik är dels SL, men även en kommersiell kollektivtrafiklinje i People travel groups regi. Trafikförvaltningen förutsätter att Vattenfall planerar byggskedet så att störningar undviks/minimeras samt att kontakt tas med Trafikförvaltningens trafikavdelning och/eller aktuell bussentreprenör i god tid före arbetena startar. Om en busslinje behöver läggas om skall kontakt tas minst 6 månader innan arbetet påbörjas.

Vid två korsningar är byggarbeten extra känsliga;
Edövägen/Kanholmsvägen/Mensättravägen samt Kanholmsvägen/Ormingeringen.

Vattenfalls bemötande:

Samråd kommer att ske med Trafikförvaltningen och aktuell bussentreprenör inför byggstart.

3.3 Företag

3.3.1 Stockholms Hamn AB

Huvudsakliga synpunkter:

Stockholms hamnar har inget att erinra då den föreslagna ledningssträckningen ligger utanför hamnområdet. De anser dock att det är av stor vikt att Sjöfartsverkets synpunkter beaktas för att inte sjöfarten till Stockholm ska försvåras.

Vattenfalls bemötande:

Vattenfall har i samråd med Sjöfartsverket hittat den lämpligaste sjökabelsträckningen med beaktande av sjöfartens intressen samt förläggningstekniska- och driftsäkerhetsmässiga aspekter.

3.4 Organisationer

3.4.1 Nacka miljövårdsråd

Huvudsakliga synpunkter:

- Nacka miljövårdsråd önskar att långvarigt synliga skador som uppstår vid sprängning i berg i dagen undviks.
- De önskar en mer detaljerad redovisning av hur ledningen kommer dras samt hur marken återställs efter arbetet. Speciellt där kablarna dras på annan plats än vägbank.
- De finner huvudalternativets dragning utefter staketet vid Kummelbergets industriområde olämplig. De uttrycker oro för att en ”gata” kommer efterlämnas, vilken skulle kunna missbrukas av diverse fordon etc. Stor vikt bör läggas vid återställning av detta område om ledningen dras här. De anser även att vattenföroreningar skulle kunna spridas om grävning utförs i de sankpartierna intill staketet.
- De motsäger sig att strandskyddet kring Krokträskan upphävs och önskar därför att alternativ 3 undersöks närmre där dragningen går genom Kummelbergets industriområde. I detta alternativ skulle strandskyddet inte påverkas. De påpekar även att strandskyddet till Krokträskan är 300 meter.
- De anser det viktigt att Boo Energis luftledningar mellan Björknäs station och Myrsjöskolan samförläggs. Dessutom önskas Boo Energis luftledningar mellan Kummelbergets industriområde och Telegrafberget markförläggas samt att luftledningen som skär rakt igenom Skarpnäs blivande naturreservat (Lilla Björknäs mot Hasseludden) avlägsnas.
- Utefter Ormingeringens västra sida passeras gångtunnlar på tre ställen. Här kan kablarna inte läggas i vägbanken, och oro finns för att en eventuell sprängning utförs i berg i dagen. Borrning skulle föredras.
- De önskar att uppgifter för huvudalternativet vad gäller nackdelar samt mängd förväntad sprängning.
- De påpekar att vi bör följa den rapport som skrivits av Vattenfall ”Principles in transmission line magnetic field reduction”(Per Pettersson 1996) där en viss metod används för att reducera magnetfältet. Fältstyrkan ska inte överstiga 0,4 μ T.

Vattenfalls bemötande:

Vattenfall har justerat sträckningen mellan Valövägen och Kummelbergets industriområde för att minska påverkan på ytligt berg. Ledningen kommer istället att följa Skarpövägen genom industriområdet.

Sprängning kommer inte kunna undvikas helt vid förläggning längs Ormingeringen. Generellt är dock ambitionen att minimera sprängning av ytliga berghällar. Under detaljprojekteringen kommer sträckningen att detaljstuderas.

Boo Energis 20 kV ledningar ingår ej i Stockholms Ström. Projektet Stockholms Ström omfattar stam- och regionnätet i Storstockholm och involverar ledningsägarna Svenska kraftnät, Fortum och Vattenfall. Vattenfall är dock positiv till en samförläggning på delar av sträckan om båda parter finner så lämpligt.

Genom att förlägga kablarna i triangelformation reduceras magnetfälten. Magnetfälten blir mycket låga där människor stadigvarande vistas, under 0,4 μT .

3.4.2 Boo Miljö- och naturvänner

Huvudsakliga synpunkter:

Boo Miljö – och Naturvänner har lämnat följande synpunkter:

- En fullödig teknikbeskrivning saknas
- Det finns känsliga områden kring Ormingeringen och Mensättravägen bland annat i anslutning till skolor. Hur hanteras dessa områden?
- Hur kan man minska risken för elektromagnetisk strålning ytterligare vid gångtunnlar och busshållplatser?
- Närmre beskrivning önskas av hur nergrävning av ledning kommer ske vid Sjöängsvägen till Ormingeringen samt från Valövägen till industriområdet.
- De önskar att alternativ 3, det vill säga att dra ledningen genom industriområdet, utreds närmre.
- De anser att inkludering av Boo Energis kablar ska framgå tydligare.
- Mer detaljerad redogörelse av den marina naturmiljön för delsträcka 3, vilken teknik kommer användas för att minimera strålningseffekten i vattnet.
- Den biologiska mångfalden kommer troligtvis minska vid markförläggning, då ledningsgator innehåller en stor del arter som inte återfinns i den igenväxta skogen. Hur breda ledningsgator utan träd och buskvegetation räknar man med ovanför markförlagda ledningar som läggs i naturmark?
- En noggrannare bedömning av vilka hälsovinster och hälsorisker markförläggningen ger samt vinster och förluster för den biologiska mångfalden.

Vattenfalls bemötande:

Vattenfall har justerat sträckningen vid Kummelbergets industriområde för att minska påverkan på naturmiljön och ytligt berg. Ledningssträckningen följer nu Skarpövägen genom industriområdet istället för att gå i skogsmarken väster om industriområdet.

Ingen regelbunden röjning kommer ske ovanför kabelschaktet. Vid behov kommer dock avverkning ske av träd som riskerar att skada kablarna.

Genom att förlägga kablarna i triangelformation reduceras magnetfälten. Magnetfälten blir mycket låga, under $0,4 \mu\text{T}$, där människor stadigvarande vistas. Det gäller även vid Myrsjöskolan och förskolan Chrysoliten. Vid gångtunnlar och busshållplatser där människor inte vistas stadigvarande blir magnetfältet långt under referensvärdet (rekommenderat maxvärde) på $100 \mu\text{T}$.

Vattenfalls bemötande angående Boo Energis 20 kV ledningar redovisas under 3.4.1.

3.5 Fastighetsägare

3.5.1 CIJA Tank AB

Huvudsakliga synpunkter:

CIJA Tank AB motsätter sig att ledningen dras intill deras tomt Skarpnäs 6:12. Detta på grund av diskussion som förts med Nacka kommun om utvidgning av tomten, vilket skulle innebära att ledningen hamnar innanför den framtida tomtgränsen. Vidare påpekar CIJA att sprängning behövs då området består av berg samt att CIJA har ett mellanlager av flytande brandfarligt avfall intill tomtgränsen. Sprängning i detta område skulle innebära stora risker.

Vattenfalls bemötande:

Vattenfall har efter genomfört samråd justerat sträckningen vid Kummelbergets industriområde. Ledningssträckningen följer nu Skarpövägen genom industriområdet och kommer inte gå i skogsområdet väster om [REDACTED]. I västra delen av industriområdet kommer ledningen placeras längs norra sidan av Skarpövägen, dvs. på motsatt sida som fastigheten [REDACTED].

3.5.2 Brf Rubinen

Huvudsakliga synpunkter:

Brf Rubinen uttrycker oro för grävning vid infarten till föreningarna Rubinen, Smaragden och Turkosen vid Ormineringen 32-43, då asfalteringsarbete kommer pågå här under 2013/2014. De undrar om skador kan uppstå på den nylagda asfalten och om infarten kommer stängas av. De önskar även information om magnetfält samt tidsplan för arbetena.

Vattenfalls bemötande:

Mer information om magnetfält och tidplan översändes till BRf Rubinen direkt efter det öppna huset. Infarter ska hållas framkomliga under anläggningskedet.

3.5.3 Krokhöjdens Villaförening

Huvudsakliga synpunkter:

Boende i området Krokhöjdens villaförening i Orminge har uttryckt oro för strålningsrisk, risk för skador på egendom vid sprängning, samt kabelns placering. De önskar mer information kring strålning, fördelar med markbunden jämfört med luftburen ledning samt tidsplan för arbetena. De önskar även ett extra informationsmöte utöver samrådsmötet.

Vattenfalls bemötande:

Mer information om magnetfält, projektläge och tidplan översändes till villaföreningen 2014-01-16.

3.5.4 Fastighetsägare Bunsövägen 29

Huvudsakliga synpunkter:

Fastighetsägaren undrar om besiktning av fastigheter längs med Ormingeringen görs innan sprängning. Kan ett bullerplank bli aktuellt utmed Krokhöjdens villaområde längs Ormingeringen?

Vattenfalls bemötande:

Inför sprängning ska entreprenören alltid göra en besiktning av närliggande hus och andra objekt för att anpassa sprängningen efter objektens känslighet. Vattenfall kommer inte uppföra något bullerplank.

3.5.5 Fastighetsägare Kocktorpsvägen 69B

Huvudsakliga synpunkter:

Fastighetsägaren har synpunkter på vad han anser borde vara med i samrådsunderlaget, de är som följer:

- Saknas MKB samt redovisning av fler alternativa dragningar (ex. sjökabelförläggning Skurusundet).
- Saknas ekonomisk redovisning av såväl kostnader för mark/luftledningarna samt bedömning av värde frigjord mark, samt kostnader och miljöhälsopåverkan/vinster vid en markförläggning av samtliga 70 kV luftledningar i området.
- Saknas redovisning av eventuella miljö -och hälsokonsekvenser vid maxlast etc. i det fall den ökade dimensioneringen/kapaciteten som nu projekteras/koncessionsprövas tas i anspråk (tex. vid ökande framtida behov eller nödmatning/transformatorfel etc.).
- Samrådet var bristfälligt då det utfördes som en utställning med diverse väggmaterial och ej med öppna (protokollförda) frågor till bolaget eller kommunens representanter.

Vattenfalls bemötande:

En sjökabelförläggning i Skurusundet var ett alternativ som förkastades mycket tidigt. Dels för att det bedömdes som alltför svårt att hitta en framkomligväg mellan station Björknäs och Skurusundet och dels för att Skurusundet är ett mycket smalt sund som berör ett stort antal fastigheter inom vattenområdet. En sjökabel i Skurusundet skulle innebära större konsekvenser för sjötrafiken vid förläggning och vid eventuella framtida reparationer. Det skulle inte vara möjligt i ett så smalt sund att hålla önskat avstånd mellan kabelförbanden och samtidigt önskat avstånd mot land.

Fastighetsägaren tillsändes mer information om magnetfält och min- och maxvärden efter samrådsmötet. Då referensvärdet (rekommenderat maxvärde) vid korttidsexponering är 100 μT , är det för kraftledningar endast relevant att titta på de långsiktiga hälsoeffekterna, dvs där människor stadigvarande exponeras för magnetfält. Vid studie av långtidseffekter är det således årsmedelvärdet som är intressant att studera. Den maximala nivån ligger på ungefär det dubbla jämfört med medelnivån. Min-nivån ligger på cirka 25 % av årsmedel. Det innebär för ledningen Högberga-Björknäs att nivån som mest kommer att ligga på ca 1,1 μT . För ledningen Björknäs-Myrsjön blir maxnivån knappt 0,4 μT . Genom att förlägga kablarna i triangelformation reduceras magnetfälten. Magnetfälten blir mycket låga, under 0,4 μT , där människor stadigvarande vistas.

Ekonomiska analyser av det slag som önskas ingår inte i koncessionsprövningen.

Vattenfalls uppfattning är att öppna hus fungerar väldigt bra i samrådsprocessen. Det har kommit positiv feedback från många som besökt de senaste öppna husen inom Stockholms Ström.

3.5.6 Fastighetsägare XXXXXXXXXX

Huvudsakliga synpunkter:

Synpunkter har inkommit gällande ledningens sträckning mellan Valövägen och Kummelbergets industriområde. Då denna sträcka är bergig skulle sprängning krävas, vilket skulle ge stora ”sår” i berget. Fastighetsägaren föreslår en alternativ sträckning där ledningen fortsätter en bit utmed industriområdet och sedan svänger upp i riktning mot Ormingevägen. Detaljerad karta över förslaget finns bifogat med remissyttrandet.

Vattenfalls bemötande:

Vattenfall har justerat sträckningen vid Kummelbergets industriområde för att minska påverkan på naturmiljön och ytligt berg. Ledningssträckningen följer nu Skarpövägen genom industriområdet istället för att gå i skogsmarken väster om industriområdet.

3.5.7 Fastighetsägare [REDACTED] med fler.

Huvudsakliga synpunkter:

Fastighetsägarna längs med Sjöängsvägen har synpunkter på ledningssträckningens dragning längs med Sjöängsvägen. Området är belagt med dagvatten, vattenledning, avloppsledning och tryckavlopp. De avstånd som ska hållas till dessa ledningar blir enligt fastighetsägarna omöjliga att få plats med.

I yttrandet påpekas att fastighet [REDACTED] (en av de fastigheter som nämns i samrådsunderlaget), ligger på Sjöängsvägen och inte Ormingeringen.

Vattenfalls bemötande:

Vattenfall har justerat sträckningen vid Sjöängsvägen efter Nacka kommuns önskemål. Sträckningen går norr om Sjöängsvägen, i befintlig luftledningsgata, i ca 50 meter innan den viker av från vägen och sneddar upp mot Ormingeringen.

3.5.8 Fastighetsägare [REDACTED]

Huvudsakliga synpunkter:

Synpunkter har inkommit gällande ledningens sträckning mellan Valövägen och Kummelbergets industriområde. Fastighetsägaren föreslår att Ormingeringen följs åt nordöst istället för att gå längs Valövägen, för att därefter gå nordväst mot industriområdet. Förslag finns i bifogad karta i remissyttrandet.

Vattenfalls bemötande:

Vattenfall har justerat sträckningen vid Kummelbergets industriområde för att minska påverkan på naturmiljön och ytligt berg. Ledningssträckningen följer nu Skarpövägen genom industriområdet istället för att gå i skogsmarken väster om industriområdet.

3.5.9 TTL Finans AB

Vid det kompletterande samrådet för sträckningsändringen vid Kummelbergets industriområde inkom ett yttrande och det var från TTL Finans AB.

Huvudsakliga synpunkter:

TTL Finans AB meddelar att bolaget är ägare av fastigheter [REDACTED], [REDACTED] och [REDACTED] 1 belägna inom Kummelbergets industriområde. Bolaget har installerat bergvärme i fastighet [REDACTED] och planerar även att göra det i [REDACTED] D (även dessa tillhörande [REDACTED] samt för fastighet [REDACTED]). TTL Finans önskar utnyttja de grönområden tillhörande fastigheterna till bergvärmeinstallationer och önskar att 130 kV ledningen förläggs nära cykelvägen.

Vattenfalls bemötande:

Ledningsdragningen kommer att beröra fastigheterna [REDACTED]. Vattenfall bedömer att det bör gå att hitta en lösning som inte försvårar

fastigheternas bergvärmeinstallationer. Samordningen kommer att studeras i detalj under detaljprojekteringen, då även kontakt kommer tas med TTL Finans.

3.5.10 Stiftelsen [REDACTED] Visborgs Minne

Vid det kompletterande samrådet för den justerade sjökabelsträckningen inkom yttrande från Stiftelsen [REDACTED]-Visborgs Minne.

Huvudsakliga synpunkter:

Stiftelsen meddelar att de inte har något att invända emot att Vattenfall lägger ner sjökabel enligt plan. Stiftelsen förutsätter dock att de ej får några kostnader eller skyldigheter gällande sjökabeln nu eller i framtiden.

Vattenfalls bemötande:

Kostnader knutna till sjökabeldelen ansvarar Vattenfall för. Kostnader och skyldigheter regleras i den kommande ledningsrätten.